

Handläggare
Fanny Adebrink
Fanny.Adebrink@huddinge.se

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Inrätta ett lokalt barnombud i Huddinge kommun - motion väckt av Nujin Alacabek (V), Sonia Benavente (V) och Olov Hamilton (V)

Förslag till beslut

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden avstyrker motionen och överlämnar tjänsteutlåtandet som nämndens yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Nujin Alacabek (V), Sonia Benavente (V) och Olov Hamilton (V) föreslår i en motion att ett lokalt barnombud inrättas i Huddinge kommun under kommunstyrelsens förvaltning. Motionärerna föreslår att det lokala barnombudet granskar nämnders och styrelsers verksamhet och beslut i fall som på olika sätt berör barn samt säkerställer att personal som arbetar med barn har god kunskap om barnkonventionen, barnrättsperspektivet och om barnkonsekvensanalys.

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen välkomnar ett stärkt barnrättsperspektiv, men anser inte att inrättandet av ett lokalt barnombud är mest ändamålsenligt. Förvaltningen anser att barnrättsperspektivet stärks genom ett målmedvetet förhållningsätt och en tydlig prioritering av barnrättsfrågor, uppbyggda strukturer där barn och unga får komma till tals inför beslut som särskilt berör dem samt bred kompetensutveckling. Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen stödjer därför inte motionärernas förslag om att tillsätta ett lokalt barnombud.

Beskrivning av ärendet

I en motion föreslår Nujin Alacabek (V), Sonia Benavente (V) och Olov Hamilton (V) att ett lokalt barnombud inrättas i Huddinge kommun under kommunstyrelsens förvaltning. Motionärerna föreslår att det lokala barnombudet ska ha i uppdrag att granska nämnders och styrelsers verksamhet och beslut i fall som på olika sätt berör barn, säkerställa att personal som arbetar med barn har god kunskap om barnkonventionen, barnrättsperspektivet och om barnkonsekvensanalys samt kunna samverka med Barnombudsmannen och andra lokala barnombud för att hålla sig kontinuerligt uppdaterad i barnrättsfrågor och bedriva gemensam kompetens-

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Gymnasie- och
arbetsmarknadsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 1-5

Tfn vxl 08-535 300 00

gaf@huddinge.se
www.huddinge.se

utveckling. Motionen har remitterats till socialnämnden, förskolenämnden, grundskolenämnden samt gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Barnkonventionen

Den 1 januari 2020 blev FN:s konvention om barnets rättigheter, den så kallade barnkonventionen, lag. Barnkonventionen slår fast att barn är individer och inte föräldrars eller andra vuxnas ägodelar. Barns rättigheter ska beaktas och tas tillvara i beslut som gäller dem. För att säkerställa att barns rättigheter finns med i beslutsfattandet i ärenden som rör barn genomförs barnkonsekvensanalyser. Barnkonsekvensanalyser ska alltid utgå från åtminstone de fyra grundläggande principerna i barnkonventionen:

- Lika rättigheter och ickediskriminering (artikel 2)
- Barnets bästa (artikel 3)
- Liv och utveckling (artikel 6)
- Delaktighet och inflytande (artikel 12).¹

Lokala barnombud

I flera av landets kommuner finns kommunala barnombud. Uppdragen varierar från att stödja elevers rättigheter, till att informera om barnkonventionen eller att säkerställa att barn och unga kommer till tals i frågor som berör dem.

Borås stad, Jönköpings kommun och Norrköpings kommun har inrättat en funktion för information och stöd i frågor om kränkande behandling. Sigtuna kommun har en liknande funktion för att fånga upp och bistå vidsynpunkter och klagomål från vårdnadshavare vid särskilt stöd, trygghet och likabehandling. Österåkers kommun har inrättat ett barnombud för barn och unga som känner sig ensamma eller har problem i skolan, hemmet eller med vänner.²

Botkyrka kommun och Strängnäs kommun har inrättat barnombudsmän som bevakar barn och ungdomars intresse vid beslutsfattande samt underlättar möten mellan ungdomar och politiker. Stockholms stad har en barnombudsman som ansvarar för att utveckla arbetet med barnkonventionen, uppmärksamma att barns rättigheter och intressen tillgodoses i stadens styrdokument samt granska hur barns rättigheter implementeras.

Några kommuner har inrättat barnstrategier eller ungdomssamordnare som arbetar med barnrätt och/eller skapar forum för dialog mellan barn och unga och politiker. Ett exempel är Järfälla kommun.

Ytterligare några kommuner har samarbeten med fristående aktörer som oberoende granskar och stödjer kommunens arbete med barnrätt. Ett exempel på det är Uppsala

¹ Barnombudsmannen (2020), *Dom tror att dom vet bättre – barnet som rättighetsbärare*.

² Borås stad, [Synpunkter och klagomål på grundskolan - Borås Stad \(boras.se\)](#) [2021-03-17]; Jönköpings kommun, [Kränkningar och mobbning bland barn och elever - Jönköpings kommun \(jonkoping.se\)](#) [2021-03-17]; Norrköpings kommun, [Diskriminering, trakasserier och kränkningar - Norrköping](#) [2021-03-17]; Sigtuna kommun, [Barn- och elevombudsmannen \(BEO\) - Sigtuna kommun](#) [2021-03-17]; Österåkers kommun, [Barnombud - Österåkers kommun \(osteraker.se\)](#) [2021-03-17].

kommun och Region Uppsala som har ett partnerskap med Barnombudet i Uppsala län (BOiU).³

Huddinge kommun

I Huddinge kommun har utbildning i barnkonsekvensanalys anordnas för direktörer och chefer under 2019 och under 2020 erbjöds cirka 300 förtroendevalda en webbaserad utbildning om barnkonventionen kopplat till den politiska rollen. 2017 tog Huddinge kommun fram en metodhandbok och tillhörande checklista för barnkonsekvensanalyser. Någon uttalad modell för att genomföra barnkonsekvensanalyser i Huddinge kommun är inte beslutad och inga beslut finns på högsta politiska nivå kring barnrättsarbetet och barnkonsekvensanalysernas genomförande. Inom gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen har en inventering genomförts av skolorna utifrån material från Sveriges kommuner och regionen (SKR) för att identifiera nuläge och fortsatta behov. Förvaltningsspecifika checklistor och analysstöd har tagits fram och ett arbete för att vidareutveckla arbetet med barnkonsekvensanalyser pågår.

Förvaltningens synpunkter

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen välkomnar ett stärkt barnrättsperspektiv.

Flera kommuner har inrättat funktioner med uppdrag att informera och stödja barn och unga om deras rättigheter, till exempel vid kränkande behandling i skolan. De förvaltningar i Huddinge kommun som riktar sig till barn och ungdomar har utvecklat system och funktioner för stöd, information, uppföljning och kontroll. Vidare finns statliga myndigheter med uppdrag att granska kommunens verksamheter och efterlevnad av lagar, så som Skolinspektionen och Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Förvaltningen ser en risk för motstridig information, otydlig gränsdragning och dubbelarbete om ett lokalt barnombud företräder enskilda kommuninvånare i ärenden som senare kan prövas av en statlig myndighet.

Vidare föreslår en statlig offentlig utredning bland annat att tillsynsansvaret för det skollagsreglerade området i diskrimineringslagen överförs från Diskrimineringsombudsmannen (DO) till Skolinspektionen. Det innebär att Skolinspektionen, förutom att kunna utöva tillsyn i ärenden om kränkande behandling, även kan utöva tillsyn i ärenden som rör diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier. Förvaltningen bedömer att överföringen av tillsynsansvaret stärker barnrättsperspektivet och ökar möjligheten till upprättelse för barn och elever.⁴

Barnrättsperspektivet ska tas i beaktande i samtliga frågor som berör barn och unga. Det innebär såväl frågor hos verksamheter som särskilt arbetar med barn och unga, men även mer kommunövergripande beslut. Barnombudsmannen (BO) påpekar

³ Strängnäs kommun, [Lokal barnombudsman - Strängnäs kommun \(strangnas.se\)](#) [2021-03-17].; Stockholms stad, [Barnombudsmannen - Stockholms stad \(start.stockholm\)](#) [2021-03-18]; Botkyrka kommun, [Botkyrkas barnombudsman - Botkyrka kommun](#) [2021-03-17]; Barnombudet i Uppsala län, [Om BOiU](#) [2021-03-18].

⁴ Statlig offentlig utredning (delbetänkande i SOU 2020:79) *Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen – aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området*.

vikten av att låta barn och unga vara med i planeringen av bostadsområden, utemiljöer och när exempelvis vägar planeras. Förvaltningen påpekar därför att barnrättsfrågor är en angelägenhet inte bara för förvaltningar med barn och unga som målgrupp, utan för hela den kommunala organisationen.⁵

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen anser att barnrättsperspektivet bäst stärks genom ett målmedvetet förhållningssätt och en tydlig prioritering av barnrättsfrågor, utarbetade strukturer där barn och unga får komma till tals samt bred kompetensutveckling till medarbetare som arbetar nära barn och unga. Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen stödjer därför inte motionärernas förslag om att tillsätta ett lokalt barnombud.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till yttrande medför inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser för kommunen.

Frida Plym Forshell
Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Martin de Ron
Stabschef

Bilagor

Bilaga 1. Inrätta ett lokalt barnombud i Huddinge kommun - motion väckt av Nujin Alacabek (V), Sonia Benavente (V) och Olov Hamilton (V)

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen
Akten

⁵ <https://www.barnombudsmannen.se/barnombudsmannen/i-media/debatt/debattarkiv/2004/10/tio-steg-for-ett-okat-barnperspektiv-i-kommunen/>